

Nógv við astma og ovurviðkvæmi:

Vit innflyta bíligt og heilsuskaðiligt tilfar

Føroyingar innflyta tað, sum er bíligast — leggja minni í um tilfar er heilsuskaðiligt

Eitt stórt tal av føroyingum liður undir astmasjúku og ovurviðkvæmi. Tað eitt føroyskt felag fyri fólk við astma og ovurviðkvæmi varð sett á stovn í fjór. mátti eitt ógvuliga stórt tal av fólk upp. Tað var omanfyri 100.

Bergtóra Djurhuus, formaður í felagnum, sigur við Sosialin, at ein av orsakunum til, at so nógv fólk í Føroyum liða undir hesum sjúkum, helst er tann, at føroyingar keypa og innflyta bíligt tilfar og verur heldur enn tilfar, sum ikki er heilsuskaðiligt og tí kanska dýrari.

Hetta ætlar Astma- og Allergifelagið at gera nakað við. Tey hava longu sent eitt bræv til landsstýrið, har tey heita á landsins myndugleikar um at kanna innflutningin av ymsum tilfari. Sum dømi nevni hon spónplátur og sement. Tað visir seg, at hóast danir í nógvum førum ikki hava loyvi at brúka og innflyta ávíst tilfar og ávisar vorur, tí tað er heilsuskaðiligt, so er hetta ikki galdandi fyri Føroyar. Vit keypa oftast tað, sum er bíligast.

Bergtóra visir í hesum sambandi á, at vit keypa eitt ávíst slag av bíligum spónplátum úr Tjekkioslovakia, sum eitt nú ikki verða nýttar í Danmark, tí tær innihalda ávíst evni, ið elvir til ovurviðkvæmi.

Eisini keypa føroyingar bíligt sement úr Pólandi, sum inniheldur crom, ið er alt annað enn gott fyri fólk, sum eru ovurviðkvæmi. Ein hoyrir, at menn, sum hava arbeitt við hesum sementinum í Føroyum,

hava fingið eksem á hendur og bein.

— Eg skilji ikki, hví ikki vit kunnu keypa sement úr Danmark, sum ikki inniheldur hetta evnið, sigur Bergtóra Djurhuus, sum visir á, at tað kann ikki vera rætt, at loyvi skal vera at innflyta tilfar sum er heilsuskaðiligt — bert tí tað er bíligari enn annað.

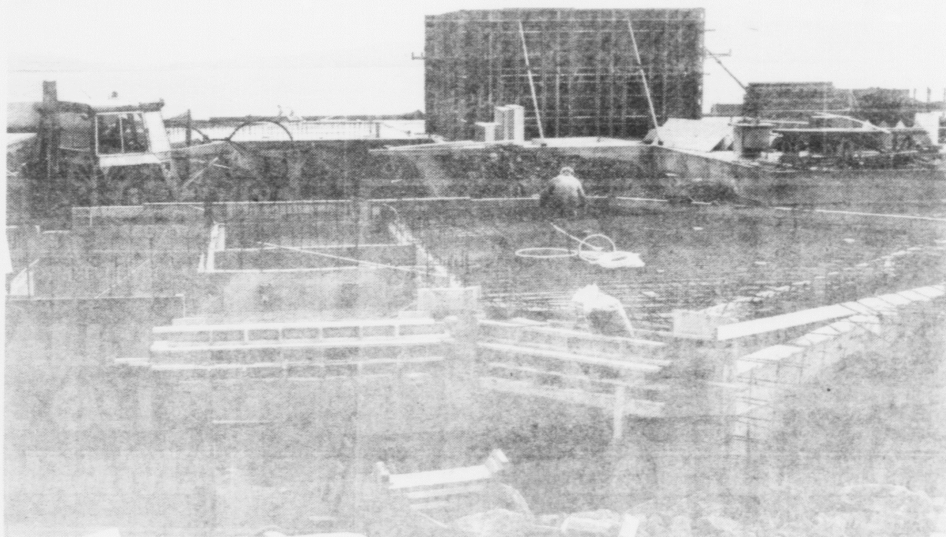
— Okkumtervar greiðar reglur um alt hetta innflutta og hetta leggja vit stóran dent á í felagnum, sigur hon. Felagið er skjótt hált ára gamalt og ætlanin er nú at skipa fyri einum fundi í Vági, har høvi verður at tosa um umrøddu spurningar. Fundurin verður í húsinum hjá Fjallbrúður í Vági mánakvöldið klokkan 20. Jón á Steig, lækni fer at greiða frá um astma og ovurviðkvæmi og eisini verður ein filmur vistur, sum ber heitið »Næsten et menneske«.

Uppá fyrispurning um tað hevur stóran týðning fyri fólk við hesum sjúkum, at tey nú hava eitt felag, sigur Bergtóra Djurhuus, at tað hevur víst seg, at slíkt felag kann vera góður stuðul hjá hesum fólki. Hon visir á, at nógv fólk við hesum sjúkum vita ikki reiðiliga, hvørja hjálp tey kunnu fáa í dag, og her er tað so ein uppgáva hjá felagnum at koma við ráðum og annars at hjálpa sum frægest.

Bergtóra Djurhuus sigur at enda, at tað er ætlan teirra at fáa danska spesialistin í astma og ovurviðkvæmi, Bent Weeke til Føroya at halda fyrilestur.

jan

Óneyðugar útreiðslur dýra bygging

Tað hevur ofta verið framtíð um, hvussu dýr nógv almennar arbeiði eru, men tað er kanska ein stórur partur av fólkinum, sum ongur møguleikar hevur til at fylgja við, hvussu gongdin er við útbjóðing og eftirliti við slíkum byggingum — fyri ikki at tala um sjálva leiðsluna á teimum virkjum, sum hava arbeiðið um hendur.

Tá svimjihöllin í Havn var útbjóðað sum ein høvuðsentreprisa, varð hetta hildið at vera ov dýrt, so avgjört varð at bjóða út av nýggjum sum einkulturar entreprisur.

Alt gott um hetta. Men tann, sum hevur møguleika til at fylgja við, hvat síðan hendur, aftaná at arbeiðini eru latin til ávisar arbeiðsgevarar, kann ikki annað enn ógvast við. Tað, at ein, sum hevur eitt arbeiði sum høvuðsentreprisu, letur arbeiði til undirentreprenørar, er rætt og vanligt. Men at arbeiðini síðan verða latin víðari til aðrar, kann vera prógv um, at tilboðini eru alt ov høg. Á henda hátt koma fleiri arbeiðsgevarar at hava vinning av einum og sama arbeiði uttan at flyta hond frá síðu, men liva av at selja entreprisur víðari. Henda gongd innan almenna bygging hevur verið vanlig nú í nógv ár, og eg haldi, at skattaborgarin, sum rindar fyri slíkar óneyðugar útreiðslur, eigur at fáa hetta at vita. Tað er heldur ikki ovanligt, at virki fáa arbeiði,

sum tey ikki hava kapasitet til at gera men lata onnur virki gera arbeiðini.

Henda gongd kann ikki halda fram, at tvey ella fleiri virki liva av einum og sama arbeiði, meðan bert annað ger tað praktiska arbeiðið. Her haldi eg at almennu myndugleikarnir skulu krevja av teimum, sum bjóða út og hava eftirlit við almennari bygging, at ansað verður eftir, at slík útnyttan ikki fer fram.

Nógv dømi kundu verið tikin fram, men tað feskasta í minninum er á ellis- og røktarheiminum í Havn.

Ein onnur orsök til, at nógv arbeiði eru ov dýr, er øll tey óproduktivu fólkin í nógvum virkjum.

Nevnst kann eitt heilt vanligt dømi um handverkarafyrirtekur í Havn: 2 stjórar, 3-4 skrivstovufólk, 1 verkfrøðingur, 2 sjaforar, 4 formenn, sum koyra runt, 7-8 handverkarar, 1-2 lærlingar — og í summum førum ongin lærlingur. Tað vil siga, at 8-9 handverkarar skulu framleiða. Her hava vit 9, sum framleiða, meðan 16 eru óproduktiv.

Hevur hetta virkið framhaldandi stórarbeiðir, kann tað nokk ganga, men nær verður tað í Føroyum, at ein stórur partur arbeiðir fyri privatfólk og við umvælingararbeiði?

Slíkt dømi sum hetta ber ikki boð um rationelt drivin virki. Tað verður ofta sagt, at handverk-

ararnir eru ikki nóg effektivir. Tað er nokk rætt í nógvum førum og hevur fleiri orsøkir, ið ikki skal komast inn á í hesum føri. Men eitt hava vit krav upp á, og tað er, at virkini verða drivin so rationelt sum gjørligt, og at slíkur óneyðugur yvirbygningur á virkjum verður minkaður.

Uppgávan hjá virkinum

er at umsita arbeiðini. Tí hava bæði kundar og tey, sum gera arbeiðini, krav upp á, at arbeiðini verða gjørd so bíliga sum gjørligt. Stóri verður tryggleikin bæði hjá virki og teimum tímaløntu. Tryggj virki er ju neyðugt í samfelagnum.

Við heilsu
Hogni Højgaard

Kunnngerð

frá

Eiðis Arbeiðsmannafelag

Eiðis Arbeiðsmannafelag hevur á eykaðalfundi samtykt stovnan av løngjaldsstovu.

Allir arbeiðsgevarar verða hervið at gjalda íggjøgnum Eiðis løngjaldsstovu, sum umfatar allar deildirnar Føroya Banka, Sjóvinnubankan og Føroya Sparikassa.

Nevndin

Bátamotorur

FM 9-11 HK, 2 cyl. í góðum standi til sølu.

P.v.á.